

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 176/03-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. augusta 2003 predbežne prerokoval sťažnosť J. V., bytom P., ktorou namieta porušenie svojich práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Obecného zastupiteľstva v Chminianskej Novej Vsi č. 42/1996 z 21. augusta 1996, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. V. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. júna 2003 doručená sťažnosť J. V., bytom P., (ďalej len „navrhovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dodatkový protokol k dohovoru“) uznesením Obecného zastupiteľstva v Chminianskej Novej Vsi (ďalej len „obecné zastupiteľstvo“) č. 42/1996 z 21. augusta 1996.

Navrhovateľ v sťažnosti uvádza, že je vlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území Chminianska Nová Ves vedenej na liste vlastníctva č. 610, a to pozemku parcelné číslo 3 o výmere 7 997 m² a stavby stojacej na uvedenom pozemku.

Predmetom sťažnosti navrhovateľa je tvrdené porušenie jeho práva vlastníť majetok garantovaného v čl. 20 ústavy a práva pokojne užívať svoj majetok garantovaného v čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru, ktorého sa mala dopustiť obec Chminianska Nová Ves (ďalej len „obec“) prostredníctvom svojho obecného zastupiteľstva tým, že uznesením č. 42/1996 z 21. augusta 1996 schválila územný plán obce obsahujúci časť, v ktorej sú navrhnuté stavby verejnoprospešného charakteru na pozemku vo vlastníctve navrhovateľa. Tento stav, keď na pozemku vo vlastníctve navrhovateľa mieni obec v neurčitej budúcnosti stavať verejnoprospešné stavby podľa územného plánu schváleného vyššie uvedeným uznesením majúciim záväznú právnu silu, je podľa názoru navrhovateľa zasahovaním do jeho chránených vlastníckych práv tým, že protiprávne mu znemožňuje tento pozemok užívať a nakladať s ním, brať z neho úžitky.

Navrhovateľ žiada, aby ústavný súd deklaroval, že

1. postup orgánov obce pri vypracovaní územného plánu obce bol a je v rozpore s čl. 20 ods. 1 ústavy, a to s princípom rovnosti, právom vlastníka predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním, keď do územného plánu nezahrnuli projekt vlastníka na využitie nehnuteľnosti;
2. orgány obce schválením uznesenia č. 42/1996 z 21. augusta 1996, ktorým schválili územný plán obce, porušili čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru a čl. 20 ods. 4 ústavy, keď spomínaným územným plánom obmedzujú vlastnícke právo bez toho, aby im to zákon umožňoval, a bez náhrady, a tým zasahujú do práva pokojne užívať predmet vlastníctva vlastníkom;
3. časti územného plánu, ktoré sa týkajú využitia pozemku vedeného na liste vlastníctva č. 610 parcelné číslo 3 v katastrálnom území Chminianska Nová Ves, strácajú platnosť.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd preto preskúmal opodstatnenosť predloženej sťažnosti v naznačenom smere, t. j. možnosť preukázania príčinnej súvislosti medzi postupom orgánu územnej samosprávy – obecného zastupiteľstva vyúsťujúcim do prijatia jeho uznesenia č. 42/1996 o schválení územného plánu obce z 21. augusta 1996 a základným právom upraveným v čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a právom upraveným v čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru, porušenie ktorých navrhovateľ v sťažnosti namietal.

Podľa čl. 20 ods. 1 každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Podľa ods. 4 citovaného článku ústavy

vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva (...).

Výklad týchto ustanovení bez akýchkoľvek pochybností vylučuje možnosť vyslovenia záveru (o vyslovenie ktorého sa navrhovateľ pred ústavným súdom domáha), že obecným zastupiteľstvom schválený územný plán obce, zahŕňajúci aj využitie pozemku vo vlastníctve navrhovateľa, by mal byť ústavným súdom považovaný za nútené obmedzenie vlastníckeho práva navrhovateľa alebo dokonca za vyvlastnenie vlastníckeho práva.

Podľa § 26 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) územné plány obcí a zón schvaľuje obec. Podľa § 27 ods. 3 citovaného zákona obec schvaľuje územnoplánovacia dokumentáciu a jej záväzné časti vyhlasuje všeobecne záväzným nariadením. Podľa ods. 6 citovaného ustanovenia schválená územnoplánovacia dokumentácia je v určenom rozsahu záväzným alebo smerným podkladom na vypracovanie a schvaľovanie ďalšej územnoplánovacej dokumentácie, na územné rozhodovanie a na vypracovanie dokumentácie stavieb.

Podľa § 32 vyššie uvedeného zákona umiestňovať stavby, meniť využitie územia a chrániť dôležité záujmy v území možno len na základe územného rozhodnutia, ktorým je

- a) rozhodnutie o umiestnení stavby,
- b) rozhodnutie o využití územia,
- c) rozhodnutie o chránenom území alebo o ochrannom pásme,
- d) rozhodnutie o stavebnej uzávere.

Podľa § 38 citovaného zákona ak nemá navrhovateľ k pozemku vlastnícke alebo iné právo, možno bez súhlasu vlastníka územné rozhodnutie o umiestnení stavby alebo

rozhodnutie o využití územia vydat' len vtedy, ak možno na navrhovaný účel pozemok vyvlastniť.

Podľa § 108 ods. 1 stavebného zákona pozemky, stavby a práva k nim, potrebné na uskutočnenie stavieb alebo opatrení vo verejnom záujme, uvedených v tomto zákone, možno vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám možno obmedziť rozhodnutím stavebného úradu.

Ako vyplýva z vyššie uvedených zákonných ustanovení, uznesenie orgánu územnej samosprávy (obecného zastupiteľstva), ktorým bol schválený územný plán obce, nemožno považovať za rozhodnutie takého druhu a takých účinkov, ktoré by mohli mať za následok porušenie označených základných práv alebo slobôd navrhovateľa. Právo navrhovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy opísaným konaním nemožno porušiť. Schválený územný plán nie je rozhodnutím spôsobujúcim zmenu vlastníctva alebo akýmkoľvek spôsobom dotýkajúcim sa vlastníctva navrhovateľa. Až prípadným budúcim územným rozhodnutím (niektorým z nich) stavebného úradu a jemu predchádzajúcim rozhodnutím o vyvlastnení pozemku navrhovateľa by bolo možné porušiť aj ustanovenie čl. 20 ods. 4 ústavy. Navrhovateľ však v sťažnosti neuvádza, že k týmto ďalším postupom vo veci v priebehu viac než šiestich rokov od schválenia územného plánu došlo alebo že bezprostredne hrozia (potvrďuje to aj navrhovateľom uvádzaná formulácia „...obec mieni v neurčitej budúcnosti stavať verejnoprospešné stavby...“). Navrhovateľ taktiež neuviedol žiadnu relevantnú skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné odôvodnene usudzovať, že obec na základe uznesením jej orgánu schváleného územného plánu z 21. augusta 1996 protiprávne znemožňuje užívanie predmetného pozemku podľa jeho predstáv (neuvádza tieto predstavy), rozhodovanie o ňom a poberanie úžitkov z neho. Zdôrazňuje iba porušenie rovnosti vlastníkov, najmä pokiaľ ide o predajnú cenu, resp. cenu nájmu svojho pozemku v porovnaní s inými vlastníkmi, ktorí nie sú v tomto smere obmedzení (tiež len hypoteticky). Ústavný súd v tejto súvislosti predovšetkým poznamenáva, že zákonné určenie charakteru a účelu pozemku môže ovplyvňovať jeho cenu, nie je však obmedzením vlastníckeho práva.

Vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie (územného plánu) orgánmi územného plánovania prebieha štádiami stanovenými stavebným zákonom, pričom tento

zákon umožňuje jeho aktualizáciu (§ 30 ods. 1 stavebného zákona), ba dokonca priamo ustanovuje obciam a samosprávnym krajom povinnosť pravidelne, najmenej však raz za štyri roky preskúmať schválený územný plán, či nie sú potrebné jeho zmeny alebo doplnky alebo či netreba obstaráť nový územný plán. Týmto spôsobom zákon dáva priestor navrhovateľovi predkladať obci ako orgánu územného plánovania vlastné projekty využitia svojho vlastníctva (aj napriek tomu, že v minulosti neboli akceptované).

Na základe vyššie uvedeného ústavný súd zistil, že uznesenie obecného zastupiteľstva č. 42/1996 z 21. augusta 1996 z hľadiska jeho formy ani obsahu nie je rozhodnutím, ktoré by rušilo, menilo tie ústavné práva navrhovateľa, ktorých porušenie v sťažnosti namietal, alebo by bránilo v ich uskutočňovaní. Uvádzané skutočnosti súčasne vylučujú možnosť existencie príčinnej súvislosti medzi postupom a konaním označeného orgánu územnej samosprávy a namietaným porušením citovaných ustanovení ústavy a Dodatkového protokolu k dohovoru. Preto ústavný súd sťažnosť navrhovateľa po jej predbežnom prerokovaní v senáte odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. augusta 2003